NN 16/2022 (4.2.2022.), Pravilnik o poslovima osiguranja u zatvorskom sustavu

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

161

Na temelju članka 41. stavka 11. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (»Narodne novine«, broj: 14/21) ministar nadležan za poslove pravosuđa donosi

PRAVILNIK

O POSLOVIMA OSIGURANJA U ZATVORSKOM SUSTAVU

Predmet Pravilnika

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način obavljanja poslova osiguranja u zatvorskom sustavu, način primjene sredstava prisile koja su službenici pravosudne policije ovlašteni primjenjivati u obavljanju poslova u kaznionicama i zatvorima, odora ravnatelja Središnjeg ureda upravne organizacije za zatvorski sustav ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa (u daljnjem tekstu: Središnji ured), odore službenika unutarnje ustrojstvene jedinice Središnjeg ureda nadležne za poslove osiguranja, odore službenika pravosudne policije (u daljnjem tekstu: odora), zaduženje, zamjena, povrat, nošenje odore, vrste naoružanja i opreme službenika pravosudne policije, te vrste službenih vozila, izgled službenih vozila, oprema i oznake službenih vozila u kaznionicama i zatvorima (u daljnjem tekstu: kaznena tijela).

Rodna ravnopravnost

Članak 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Primjena Pravilnika na odgojne zavode i centre

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika, na odgovarajući način, odnose se i na način obavljanja poslova osiguranja u odgojnim zavodima i centrima.

Plan osiguranja

Članak 4.

(1) Radi provođenja ovog Pravilnika upravitelj kaznenog tijela donosi plan osiguranja.

(2) Planom osiguranja utvrđuje se:

1. postupci i mjere za održavanje reda i sigurnosti u kaznenom tijelu
2. vrsta i količina opreme i naoružanja
3. način obavljanja poslova osiguranja po svakom radnom mjestu
4. evidencije i način vođenja evidencija na poslovima radnih mjesta osiguranja
5. oprema i naoružanje na pojedinom radnom mjestu
6. prostor koji se osigurava, zone motrenja i kretanja službenika na radnim mjestima vanjskog osiguranja
7. znakovi za komuniciranje i prepoznavanje
8. način primopredaje službe na radnim mjestima
9. postupci i mjere u slučaju organiziranog narušavanja reda i stege, požara, elementarnih nepogoda ili drugih izvanrednih okolnosti
10. pretraga prostora i prostorija u kojima osobe lišene slobode borave ili se kreću te
11. drugi postupci i mjere koji su od značaja za sigurnost.

(3) Plan i svaka izmjena plana osiguranja dostavlja se Središnjem uredu.

Dužnosti službenika pravosudne policije

Članak 5.

Službenik pravosudne policije dužan je:

1. prije dolaska na radno mjesto obratiti se nadređenom službeniku radi pregleda spremnosti službenika i ispravnosti opreme i naoružanja

2. primopredaju poslova obaviti prema planu osiguranja za radno mjesto na koje je raspoređen

3. poslove obavljati propisno odjeven sa svom potrebnom opremom i naoružan prema opisu poslova radnog mjesta na koje je raspoređen i planu osiguranja

4. izvijestiti nadređenog službenika o stanju iz njegovog djelokruga rada

5. surađivati sa službenicima drugih ustrojstvenih jedinica u provođenju pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora

6. poduzimati protupožarne i druge potrebne mjere značajne za sigurnost

7. čuvati i držati u ispravnom stanju odoru, opremu i naoružanje

8. javiti se u kazneno tijelo odmah po saznanju za elementarnu nepogodu, požar, pobunu osoba lišenih slobode i druge izvanredne okolnosti

9. izvršavati druge obveze utvrđene planom osiguranja kaznenog tijela.

Tjelesna kondicija i sposobnost službenika pravosudne policije

Članak 6.

(1) Službenik pravosudne policije obvezan je održavati tjelesnu kondiciju radi obavljanja poslova i službenih zadaća i u tu svrhu pohađati nastavu tjelovježbe, borilačkih vještina i gađanja iz vatrenog oružja prema utvrđenim programima.

(2) Najmanje jedanput godišnje obavit će se provjera tjelesne kondicije i sposobnosti službenika pravosudne policije te gađanja iz vatrenog oružja, o čemu će upravitelj pisanim putem izvijestiti Središnji ured.

(3) Neopravdani izostanak s provjere tjelesne kondicije i gađanja iz vatrenog oružja smatra se neizvršavanjem zakonite zapovijedi te podliježe postupku zbog povrede službene dužnosti.

Događaji i radnje od visokog sigurnosnog rizika

Članak 7.

(1) Upravitelj i rukovodeći službenik najviše unutarnje ustrojstvene jedinice nadležne za poslove osiguranja kaznenog tijela (u daljnjem tekstu: rukovoditelj osiguranja) mogu odrediti tim službenika pravosudne policije (u daljnjem tekstu: Interventni tim) prilikom sigurnosno rizičnih sprovođenja i rješavanja značajnijih incidentnih i sigurnosno zahtjevnijih kriznih situacija u kaznenom tijelu.

(2) U slučaju veće prijetnje ugrožavanja reda i sigurnosti ili ugrožavanja reda i sigurnosti kaznenog tijela, kao što su organizirano narušavanje reda i stege, pobune, talačke situacije, postavljanje prepreka u prostorima kaznenih tijela, organiziranih pokušaja bijega, izvanjskih napada na kaznena tijela i slično, ravnatelj nadležan za poslove zatvorskog sustava odobrava Interventne timove iz jednog ili više kaznenih tijela na prijedlog rukovodećeg službenika najviše unutarnje ustrojstvene jedinice Središnjeg ureda nadležne za poslove osiguranja, koji rukovodi i zapovijeda istima.

(3) Rukovoditelj osiguranja kaznenog tijela u suradnji s instruktorima borilačkih vještina izrađuje standardne operativne postupke za odabir službenika pravosudne policije u Interventni tim, modele postupanja i rješavanja značajnijih incidentnih i sigurnosno zahtjevnijih kriznih situacija, odnosno veće prijetnje ili ugrožavanja reda i sigurnosti u kaznenom tijelu. Standardne operativne postupke dužan je dostaviti upravitelju kaznenog tijela i najvišoj unutarnjoj ustrojstvenoj jedinici Središnjeg ureda nadležnoj za poslove osiguranja.

(4) Instruktor borilačkih vještina provodi temeljnu i specijalističku obuku, izrađuje stručnu specijalističku literaturu za potrebe provođenja obuke službenika pravosudne policije, sudjeluje u izradi programa rada, stručnog usavršavanja i obuke službenika pravosudne policije i u utvrđivanju standarda iz pojedinih disciplina, pri čemu može koristiti znanje i vještine stručnjaka s ovog područja izvan djelokruga rada Ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

(5) Koordinaciju temeljne i specijalističke obuke, prema programu i elementima koji su uvježbani od strane instruktora borilačkih vještina, mogu provoditi za to posebno osposobljeni službenici pravosudne policije.

(6) Za angažman i korištenje usluga iz stavka 4. ovog članka potrebno je pribaviti suglasnost Središnjeg ureda.

(7) Instruktor naoružanja i gađanja obavlja poslove stručne pripreme i provedbe kontrolno – ocjenskog gađanja službenika pravosudne policije, te surađuje s instruktorom borilačkih vještina na polju taktičke obuke službenika pravosudne policije.

(8) Upravitelj kaznenog tijela odgovoran je za provedbu stručnog usavršavanja iz stavka 4. i 7. ovog članka, o čemu najmanje jednom godišnje podnosi izvješće Središnjem uredu.

(9) Radi postizanja zadovoljavajuće razine operativnosti, službenicima pravosudne policije omogućit će se provođenje edukacija na području fizičke, psihološke i taktičke pripreme.

Zabrane službenicima pravosudne policije

Članak 8.

Službeniku pravosudne policije zabranjeno je:

1. napustiti radno mjesto prije zamjene i obavljene primopredaje poslova prema planu osiguranja za radno mjesto na koje je raspoređen

2. obavljati radnju koja onemogućuje ili umanjuje mogućnost nadzora nad osobama lišenih slobode, objektima odnosno prostorima koje osigurava

3. noću samom ulaziti u prostorije u kojima borave osobe lišene slobode u zatvorenim uvjetima izvršavanja kazne zatvora

4. samom ulaziti u prostoriju u kojoj se prema osobi lišenoj slobode izvršava posebna mjera održavanja reda i sigurnosti

5. samom ulaziti u prostoriju u kojoj se prema osobi lišenoj slobode izvršava stegovna mjera upućivanja u samicu.

Poslovi osiguranja

Članak 9.

(1) Poslovi osiguranja jesu:

1. dežurstvo

2. vanjsko osiguranje

3. unutarnje osiguranje

4. pretraga

5. sprovođenje i

6. drugi poslovi koji proizlaze iz zakona kojim se uređuje izvršavanje kazne zatvora (u daljnjem tekstu: Zakon).

(2) U obavljanju poslova osiguranja može se zatražiti pomoć ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, ministarstva nadležnog za poslove obrane, drugih državnih i javnih tijela te pravnih osoba.

Dežurstvo

Članak 10.

Dežurstvo obuhvaća praćenje i nadziranje pravilnog i pravovremenog obavljanja poslova iz djelokruga osiguranja prema dnevnom rasporedu poslova i koordinaciju unutarnjeg i vanjskog osiguranja, a u odnosu na službenike pravosudne policije i pridržavanja posebnih obveza i zabrana iz članka 5. i 8. ovoga Pravilnika.

Poslovi dežurstva

Članak 11.

U obavljanju dežurstva službenik pravosudne policije dužan je:

1. prilikom preuzimanja smjene utvrditi stanje u kaznenom tijelu

2. u odsutnosti nadređenih službenika koordinirati i nadzirati obavljanje poslova u kaznenom tijelu i obavljati poslove iz djelokruga rukovoditelja osiguranja ili upravitelja, osim onih koje rukovoditelj osiguranja ili upravitelj moraju osobno obaviti

3. voditi propisane evidencije i obrasce

4. obavljati i druge poslove utvrđene planom osiguranja.

Vanjsko osiguranje

Članak 12.

(1) Vanjsko osiguranje obuhvaća nadzor i zaštitu osoba lišenih slobode, kaznenih tijela te njihove imovine.

(2) Vanjsko osiguranje obavlja se na mjestu, u pokretu, ophodnjom ili na drugi način predviđen planom osiguranja pri čemu službenici pravosudne policije mogu koristiti službene pse i/ili tehnička sredstva.

Službenik na vanjskom osiguranju

Članak 13.

(1) Vanjsko osiguranje obavlja službenik pravosudne policije naoružan i opremljen drugom opremom te tehničkim sredstvima predviđenim planom osiguranja i opisom poslova radnog mjesta.

(2) Službenik pravosudne policije koji obavlja poslove vanjskog osiguranja treba biti osposobljen koristiti svu opremu koja se koristi na poslovima radnog mjesta na koje je raspoređen.

Djelokrug poslova vanjskog osiguranja

Članak 14.

Službenik pravosudne policije na vanjskom osiguranju će:

1. zabraniti neovlaštenoj osobi pristup prostoru, odnosno objektu kojeg osigurava

2. noću zabraniti pristup osobi koja ne zna posebne znakove raspoznavanja, a u posebnim okolnostima predviđenim planom osiguranja i noću i danju

3. održavati vezu sa službenicima na drugim radnim mjestima vanjskog osiguranja i nadređenim službenikom na način utvrđen planom osiguranja i opisom poslova radnog mjesta

4. odmah izvijestiti nadređenog službenika o svim događajima u blizini prostora, odnosno objekta kojeg osigurava, ako su značajni za sigurnost

5. provjeriti identitet osobe koja se neovlašteno nalazi u prostoru koji osigurava i o tome odmah izvijestiti nadređenog službenika.

Trajanje obavljanja poslova na vanjskom osiguranju

Članak 15.

Trajanje obavljanja poslova na vanjskom osiguranju određuje se ovisno o atmosferskim i radnim uvjetima. U izrazito nepovoljnim atmosferskim i radnim uvjetima, službenik pravosudne policije tijekom trajanja smjene može obavljati poslove na vanjskom osiguranju najdulje dva sata neprekidno, ako ne postoje primjereni radni uvjeti za obavljanje poslova vanjskog osiguranja u duljem trajanju neprekidno.

Službeni psi

Članak 16.

(1) U obavljanju poslova osiguranja smiju se koristiti službeni psi sukladno općim propisima o zaštiti životinja.

(2) Službenik pravosudne policije smije voditi istovremeno na povodniku najviše dva psa s brnjicom.

Unutarnje osiguranje

Članak 17.

(1) Unutarnje osiguranje obuhvaća nadzor nad osobama lišenih slobode u kaznenom tijelu, održavanje unutarnjeg reda i stege među osobama lišenih slobode, zaštitu državnih službenika i namještenika, posjetitelja i imovine.

(2) Nadzor postupaka podjele medicinske terapije te iznimno i sudjelovanje u podjeli prethodno pripremljene medicinske terapije osobama lišenim slobode kada istu nije moguće organizirati na drukčiji način.

(3) Unutarnje osiguranje obavlja se neposrednim nadzorom, vizualnim nadzorom, ophodnjom, korištenjem službenih pasa i/ili tehničkih sredstava, te na drugi načinom koji je predviđen planom osiguranja.

(4) Unutarnje osiguranje obavlja službenik pravosudne policije opremljen potrebnom opremom predviđenom planom osiguranja i opisom poslova radnog mjesta.

Poslovi unutarnjeg osiguranja

Članak 18.

(1) Službenik pravosudne policije na unutarnjem osiguranju će:

1. nadzirati osobe lišene slobode tijekom dnevnog rasporeda i za vrijeme spavanja

2. bilježiti zapažanja o ponašanju i radu osoba lišenih slobode koja su od značaja za provođenje pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora, održavanje reda, stege i sigurnosti

3. sprječavati samovoljno udaljavanje osobe lišene slobode iz prostora u kojemu se provode aktivnosti prema kućnom redu, dnevnom rasporedu i pojedinačnom programu izvršavanja kazne zatvora

4. surađivati s ovlaštenim službenim osobama radi provođenja pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora

5. onemogućavati osobi lišene slobode izradu predmeta pogodnih za napad ili drugih predmeta i tvari čije držanje nije dopušteno

6. onemogućavati osobi lišene slobode da bez dopuštenja iznosi predmete ili tvari iz prostora i prostorija radionica i drugih prostorija i prostora kaznenog tijela, te iste oduzeti uz izdavanje potvrde o oduzimanju nedozvoljenih predmeta ili tvari

7. obavljati preglede i pretrage osoba lišenih slobode, prostorija i prostora u kojima osobe lišene slobode borave, rade ili se kreću, opreme, uređaja, inventara i drugih stvari koje se u njima nalaze kao i zidova i podova te pripadajuće infrastrukture, zaposlenika i drugih osoba

8. prilikom primopredaje službe utvrditi točno brojno stanje osoba lišenih slobode.

(2) Službenik pravosudne policije će izvijestiti neposredno nadređenog službenika o svim važnijim zapažanjima za vrijeme provođenja unutarnjeg osiguranja.

Pretraga

Članak 19.

Pretraga obuhvaća: pretragu osoba (osoba lišenih slobode, državnih službenika i namještenika i posjetitelja), stvari, prostorija i prostora kaznenih tijela, te tehničkih uređaja, vozila i strojeva prilikom ulaska, izlaska te zatečenih u prostoru ili objektu kaznenog tijela.

Djelomična i temeljita pretraga

Članak 20.

(1) Pretraga osobe je djelomična ili temeljita.

(2) Djelomična pretraga osobe je uvid u sadržaj njezine odjeće, obuće i drugih pokretnih stvari koje osoba ima kod sebe, a obavlja se na način da službenik pravosudne policije otvorenih dlanova i jednoličnim pokretom tj. laganim dodirom bez zastoja prelazi po odjeći osobe koju pretražuje, te pregledom unutrašnjosti obuće i stvari.

(3) Temeljitu pretragu osobe obavljaju najmanje dva službenika pravosudne policije u zasebnoj prostoriji, bez nazočnosti drugih osoba, detaljnim pregledom osobe i uvidom u sadržaj odjeće, obuće i stvari osobe koja se pretražuje.

(4) Prilikom obavljanja djelomične pretrage službenik pravosudne policije može obaviti i vizualan pregled usne šupljine.

(5) Prilikom obavljanja temeljite pretrage službenik pravosudne policije obavit će vizualan pregled usne šupljine.

(6) Pretraga će se obaviti ako postoji sumnja da osoba lišena slobode skriva predmete ili tvari čije držanje nije dopušteno, a prethodno nije bila pod neposrednim nadzorom službenika pravosudne policije.

(7) Prilikom pretrage osobe i njezinih stvari smiju se koristiti službeni psi i tehnička pomagala (detektori, rendgen uređaji, sustav ogledala i sl.). Pretragu osobe kada službenik pravosudne policije ne koristi tehnička pomagala obavlja službenik pravosudne policije istog spola kao osoba koja se pretražuje.

Pregled tjelesnih otvora

Članak 21.

(1) Pregled tjelesnih otvora obavlja liječnik u zasebnoj prostoriji u prisutnosti službenika pravosudne policije istog spola kao i osoba lišena slobode.

(2) Pregled će se obaviti ako postoji sumnja da osoba lišena slobode skriva predmete ili tvari čije držanje nije dopušteno, a prethodno nije bila pod neposrednim nadzorom službenika pravosudne policije.

Pretraga državnih službenika i namještenika

Članak 22.

Državnog službenika i namještenika upravne organizacije za zatvorski sustav u prostorijama i prostorima kaznenog tijela može se pretražiti djelomično, a temeljito u slučaju osnova sumnje da unosi, iznosi, posjeduje ili skriva predmete ili tvari čije držanje nije dopušteno.

Pretraga posjetitelja

Članak 23.